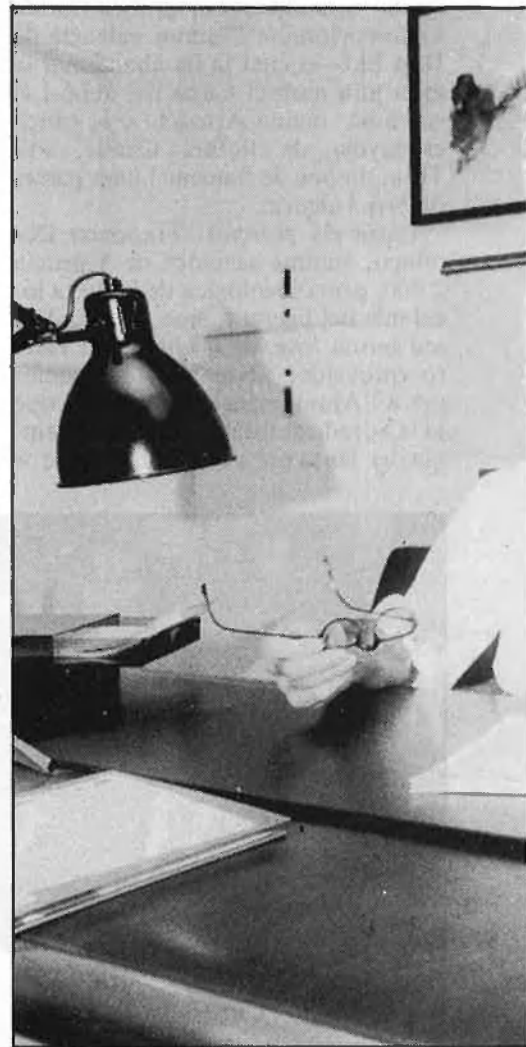

J. M. MONTANER

MILLORAR EL PAÍS

Santiago Dexeus, més enllà de la medicina

Santiago Dexeus ha estat un dels ginecòlegs més famosos al nostre país. Investigador, autor de llibres, innovador..., ens mostra una altra faceta molt més pública: el seu interès per la política i les solucions possibles al sector de la sanitat.

Núria Costa i Oliver

El nom de Santiago Dexeus va unit a la fecundació «in vitro». Fou en la seva clínica privada on va néixer el primer nadó fruit d'una inseminació artificial. Però el doctor Santiago Dexeus, a més de ser un nom important en la ginecologia i un gran investigador, és un home preocupat per la política, un home que està per una nova estructura d'estat més jove, més moderna i més intel·ligent.

El seu nom va saltar a les pàgines de tots els diaris quan va apuntar-se a la I Conferència d'Homes i Dones d'Esquerra, celebrada els passats dies 18 i 19 de gener a Barcelona. Ell ho explica així: «La cosa és ben senzilla. Jo sóc un professional de la medicina i quan qualsevol departament, qualsevol servei, convoca un Congrés, el que sigui, i a mi el tema m'interessa, m'hi apunto. No estic adscrit a cap partit polític i em va fer molta gràcia el tractament periodístic que es va donar al fet pur i simple que jo, pensant com penso sempre en un horitzó per

al nostre país, m'apuntés a una conferència per veure si podia donar les meves idees, que no tenen cap disciplina de partit.»

—*¿Creu que el fet que la premsa hagi donat tanta publicitat a un nom com el de Santiago Dexeus ha estat una maniobra per promoure el Congrés?*

—Penso que cap partit polític no ha de buscar noms il·lustres. Això és un gran error. Intentar salvar o aconseguir un nombre de votants simplement perquè hem aconseguit fitxar un «Schuster» de la política és una gran equivocació. Un partit polític tindrà realment ressò i la gent hi tindrà confiança en el moment en què munti unes jornades, que creï uns equips de treball que elaborin un llibre blanc, que plantegi temes tan dispars com la vida a les grans ciutats, la vida al camp, la medicina, l'atur, etc. I doni solucions i es mantigui ferm en aquestes solucions».

—*¿S'ha sentit manipulat en aquest sentit?*

—No. Em sento com totes aquestes coses del nostre país, una mica impro-

visades. Em queda aquest regust que finalment dius: jo me'n torno a casa a estudiar i a llegir, que és el que m'interessa. I no és una actitud que cregui interessant. Puc estar equivocat o no en els meus conceptes polítics, però, com a home que té una activitat més o menys social, tinc tot el dret a expressar-la i que em diguin que estic equivocat. Jo donaria la vida perquè em poguessin dir que estic equivocat, però també dono la vida perquè em deixin dir el que penso.

—*Sembla que vosté pensava que la I Conferència d'Homes i Dones d'Esquerra era un espai obert per al debat de gent deslligada de partits polítics, ¿i ara sap que no era així?*

—En principi, la idea no m'acabava de convèncer gaire. En una cosa d'aquestes no hauria posat mai la meua firma. Donar el meu nom d'una forma així, absolutament gratuïta, no el donaria mai. Sembla que en aquest cas he estat una mica inexpert en la meua forma d'actuar. Vaig fer el que hauria fet amb un tema mèdic. Si m'interessa el tema i no m'han convi-

«És millor equivocar-se que no fer res.»

gui. M'interessa pensar que estic aquí i que tinc companys dins la meua professió que estan en un atur superior a la resta d'Espanya, que els metges joves no troben cap horitzó de sortida. Tot això, ho hem de resoldre, i crec que d'una forma molt gris, si vostè vol, donant una paraula, donant un consell... dient ¿per què no ens escolten una mica a nosaltres? ¿Per què no fan això...? i tan si ho accepten com no, val la pena estar incorporat a la política.

Sou, abans que tot, un metge, un investigador. ¿Com veieu la situació sanitària al nostre país? ¿Creieu que tenim una medicina i una investigació d'alt nivell?

—La medicina d'alt nivell queda, evidentment, malgrat els països més avançats, limitada a uns nuclis que han de ser controlats perquè la tasca sigui útil per a tot el país, que no sigui només la cosa de l'orgull o de la gratificació del mateix investigador. Però no podem oblidar que Espanya no té una medicina de primera categoria; en tindrà, potser, certs aspectes. La investigació és bàsicament clínica, no és una investigació d'alt nivell. Però si al nostre país es creés una xarxa que relacionés els diferents grups d'investigadors en una teoria multidisciplinària, això seria molt interessant per a la medicina. Per tant, hem de crear aquest lligam, i això és fa amb finançació.

—¿Amb finançació pública?

—Actualment no hi ha diners públics. Si no hi ha possibilitats de cap tipus, potser hauria de gestionar-se la possibilitat de mecenes, és a dir, el fet de donar unes quantitats, per exemple, desgravables amb llibertat. Però si hem de començar a ficar els donatius dins una taquilla perquè primer passin pel segell de l'administració central, després pel segell de la Generalitat, quan finalment arribaran a l'investigador els diners ja s'hauran devaluat. Hem de crear una nova estructura d'estat, molt més jove, molt més moderna, molt més ràpida, molt més intel·ligent. I si ens equivoquem, millor és equivocar-se que no fer res.

—¿Com veu la situació de la medicina a l'Estat espanyol?

—Hi ha una cosa que és ben clara. Tota classe social que tingui un mínim poder adquisitiu no té gran confiança sinó és ella mateixa la que decideix el tipus de prestació mèdica que vol i defineix el metge que prefereix. És a dir, només el qui no té capacitat adquisitiu

dat, doncs m'hi apunto, i si aprenc, millor, i si no, doncs, he perdut el temps.

—¿Fruit de la inexperiència política va ser també la seva participació en les llistes del CDS, com a senador, en les eleccions del 1982?

—Això no va ser per la meua inexperiència, va ser un fet absolutament testimonial. És a dir, vaig creure i continuo creient que és un inconvenient haver tingut un partit amb majoria absoluta. I accepto, d'entrada, que allò que havia d'haver estat bo per a Espanya, tenir quatre anys de govern socialista (malgrat que puguin ser criticables i jo podria criticar molts aspectes del govern socialista), ha estat això, història, i ja l'hem viscuda. Ja han passat quatre anys, però a mi, m'hauria agradat moltíssim haver creat un partit, haver tirat endavant un partit, potser amb la teoria del CDS, perquè era una organització on les posicions personals i les ideològiques pròpies es mantenien bastant bé, dins un caire general. No hi havia aquella disciplina fèrria de partit.

Aquesta ambigüitat m'agradava molt, perquè considerava que donava lloc a la imaginació i, sobretot, a trencar el bipartidisme. Això sí que considero que és erroni. M'agradaria molt més que no hi hagués bipartidisme.

—¿Sr. Dexeus, com un metge, un investigador, està tan interessat en política?

—A mi m'interessa primordialment la medicina. No veig gaire la televisió, no perdo gaire el temps, no tinc ni temps per dedicar als amics, perquè sempre arribo tard a tot arreu, ja ho veu vostè. (L'entrevista s'ha retardat més de quinze minuts, a causa d'una operació que realitzava el doctor Dexeus i s'ha hagut d'interrompre dues vegades, a causa de trucades que reclamaven la seva presència.) Llavors, clar, em penso que qualsevol individu que treballi, només que vegi que hi ha un 20 % d'atur ha de posar-se plenament a intentar millorar el país o és un inconscient. A mi, de veritat, m'agrada molt el futbol, però no em pot solucionar la meua problemàtica social anar a veure el Barça o qui si-

«Val la pena estar incorporat a la política.»

va no té més remei que aguantar; si no, un vol ser propietari de les seves decisions mèdiques. En principi, és molt interessant que la relació metge-pacient sigui lliure pels dos costats. Aquest és un argument que esgrimeix la dreia clàssica reaccionària, per carregar-se tot un seguit d'activitats que són realment progressistes dintre la medicina. Però jo no ho dic en aquest sentit, ho dic en el sentit que és

una de les condicions d'un bon acte mèdic.

—*¿Quines solucions veu al problema sanitari espanyol?*

—Cal buscar-ne i són difícils de trobar, sempre que el metge no se senti inclòs en la decisió final. És mentida aquesta «caça de bruixes» que sofreix el metge actualment. Això és totalment injustificat. No creguin que perquè un senyor abusi, tothom ho fa ja. Els altres són senyors que tenen forense i fan medicina municipal, i amb això han de sobreviure, com qualsevol altre, amb sous que no són gens exagerats. Aquesta «caça de bruixes» contra la professió mèdica, la veig molt malament, penso que això només afecta la relació metge-malalt. Crea del metge la imatge del senyor que es guanya la vida meravellósament bé, i fa que no pensem en la quantitat de metges que practiquen amb mitjans rudimentaris, que acompleixen una tasca social importantíssima.

—*¿Quins creu que són els primers passos que cal fer-hi?*

—De primer, cal incloure el metge dins aquesta revolució que representa dins d'una economia dita de lliure mercat dir al metge que ell no serà

lliure mercat. Això només es pot aconseguir incloent-l'hi realment i veient com es poden assumir totes les seves aspiracions. En segon lloc, que la medicina sigui única i bona per a tothom. Llavors, cal veure quins canals s'han de fer per arribar a aquesta medicina: sabem que tenim uns macrohospitals que són governables. ¿No es pot preguntar si no és millor enderrocar-los i fer-ne de més petits, però ben fets? Els americans ho tenen molt clar això: si una empresa no funciona, la deixen caure, l'enderroquen si és necessari, prefereixen enderrocar un hospital de cinc mil llits que no continuar i acabar en la més absoluta bancarrota.

—*Però això és difícil d'aconseguir...*

—Molt difícil. És qüestió d'intentar buscar solucions noves; les clàssiques ja s'han esgotat. Cal buscar una solució justa i adient per al tipus de societat en què vivim. I si en aquesta societat els cotxes es compren, el dentista es paga, la farmàcia es paga i el lleure es paga, doncs, cal veure de quina manera es paga i es finança la medicina. Que tothom tingui dret a la medicina, però cal veure de quina manera. □

ENCARA NO SOU SOCI?

ACCIO CULTURAL DEL PAIS VALENCIA

BUTLLETÍ INSCRIPCIÓ

1r. cognom _____ 2n. _____
 Nom _____ Professi6 _____
 Lloc de naixement _____ Any _____
 Domicili _____ Tel. part. _____
 Poblaci6 _____ D.P. _____
 Domicili treball _____ Tel. treball _____
 Poblaci6 _____ S'ha fet soci
 d'Acci6 Cultural del Pa6s Valenci6, amb una quota triestral de:

Fer una creu on calga:

- Mil
- Mil cinc-centes
- Tres mil
- Ptes. (quantitat superior a fixar pel soci)

DOMICILIACI6 BANCARIA

Senyoria _____
 Carrer _____
 Poblaci6 _____
 Banc _____ Ag6ncia _____
 Carre _____ n6mero _____
 Poblaci6 _____ Prov. _____

Compte Corrent/Llibreta n6m. _____

T6tula del compte _____

Estipulacions: _____

Els pregue atenguen, amb càrrec al meu compte i fins nova ordre, els rebuts de ptes. _____ que (periodicitat) _____ els seran presentats per ACCI6 CULTURAL DEL PAIS VALENCIA.

Aprofite l'avinentesa per a saludar-los ben cordialment.

_____ de _____ de 198 _____

Signatura

FEU-VOS-EN-ARA MATEIX!

ACCIO CULTURAL DEL PAIS VALENCIA C/. Moratin. 15-8a.-Tel. 96/351 17 27 - 46001-Valencia